

FLORIÁN

Informační zpravodaj městyse Lázně Toušeň

Ladislav Kratochvíl: Předjaří na Jizeře u Toušeni

Pobočka pošty Partner v Lázních Toušeni

Od začátku letošního února, jak už jste určitě zaznamenali, funguje v obci Lázně Toušeň pošta Partner, a to v provozovně Jana Králíka (Za Školou 2). S ohledem na potřeby zákazníků došlo k rozšíření otevírací doby oproti původnímu stavu. Pobočka pošty Partner je plnohodnotnou náhradou pobočky České pošty, která zajišťuje veškeré základní služby.

Doručování listovních a balíkových zásilek zůstává i nadále v kompetenci České pošty. Pošta Partner doručování tedy nezajišťuje, ani na něj nemá vliv. Česká pošta se vám prostřednictvím tohoto článku omlouvá za komplikace při doručování listovních zásilek v měsíci únoru 2018, které nebyly zapříčiněny přechodem na nového provozovatele pošty. Důvodem byla vysoká nemocnost listovních doručovatelek. Od měsíce března 2018 je již doručování listovních zásilek zajištěno standardní formou.

Marie Rathouská, manažer obvodu Praha V., Region Praha

Mobilní svoz nebezpečných odpadů

V sobotu 28. dubna 2018 se bude konat od 8:00 do 8:30 na Floriánském náměstí svoz nebezpečných odpadů a odpadů určených ke zpětnému odběru.

Odpady, které budou přebírány:

nebezpečný odpad = oleje, znečištěné obaly, barvy, lepidla, pryskyřice, mastné tkaniny, ředidla, rozpouštědla, kyseliny, zásady, pesticidy, léky, AKU baterie, monočlánky, atd.

elektrospotřebiče = lednice, televize, monitory, zářivky, drobné elektrospotřebiče (POZOR: jelikož lednice, televize a monitory patří do systému zpětného odběru, budou tyto elektrospotřebiče převzaty pouze kompletní)

pneumatiky – pouze od osobních automobilů bez disků (POZOR: ostatní pneumatiky, to znamená pneumatiky s disky, traktorové atd. nebudou převzaty!)

V rámci mobilního svazu nebezpečného odpadu **nebude** přebírán od občanů z kapacitních důvodů objemný odpad (nábytek, linolea, koberce, atd.). **Ten bude přebírán v rámci svazu velkoobjemového odpadu**, téhož dne na stejném místě opět od 8:00.

Prosíme o dodržování předávaných odpadů. Děkujeme.

Zápis do školy a školky v Lázních Toušeni

Zápis do **základní školy** v Lázních Toušeni se koná ve středu **18. dubna 2018 od 15:00**

Hodina zápisu je jednotná pro všechny budoucí prvňáčky. Ve **zvlášť odůvodněných** případech lze domluvit náhradní termín. S sebou potřebujete jen znalost rodného čísla dítěte, popřípadě rodný list. Zápis se koná v budově základní školy v Lázních Toušeni na adrese Hlavní 74, Lázně Toušeň.

Zápis do **mateřské školy** se koná ve čtvrtek **10. května 2018 od 15:30**.

S sebou potřebujete rodný list dítěte, svůj občanský průkaz a vyplněnou přihlášku s potvrzením od lékaře (ke stažení na <https://mstousen.webnode.cz>). Zápis se koná v budově mateřské školy v Lázních Toušeni na adrese Nehvizdská 73, Lázně Toušeň.

Případné dotazy k zápisu do základní školy volejte na telefon 734230999, Mgr. Martin Černý, e-mail: ztousen@seznam.cz.

Dotazy k zápisu do mateřské školy na telefon 734230998, Bc. Tereza Šlajsová DiS.,

e-mail: slajsova.t@seznam.cz.

Mgr. Martin Černý, ředitel ZŠ a MŠ Lázně Toušeň

Rekonstrukce budovy základní školy

Projektová dokumentace jako podklad pro výběrové řízení je dokončena. Nyní je připravováno vlastní výběrové řízení. Předpokládám jeho vyhlášení začátkem dubna, aby mohla rekonstrukce školy začít v červnu. Rodiče dětí ze školy se nemusí obávat zrušení výuky. V případě nutnosti zajistíme výuku v náhradních prostorách.

V dubnu bych rád uspořádal „brigádu“ rodičů na vyklizení podkroví, které slouží prozatím i jako prostor pro „věci, které se budou jednou hodit“. Třeba půda skrývá i „věci, které se mohou hodit někomu z Vás“. Termín akce zatím není stanoven. Půdu si můžete prohlédnout po dohodě i individuálně. V případě zájmu volejte na 734 230 999.

Mgr. Martin Černý, ředitel školy

V tomto čísle Floriána

najdou čtenáři větší články

o rekonstrukci **politického procesu** s *Tomášem Sedláčkem*

(strana 6),

o **divadelní režisérce Anně Müllerové**

(strany 8-9),

o **archeologických nálezech** z bývalé toušeňské cihelny

(strany 10-11),

o **poště z Toušeni** v průběhu šesti století

(strany 12-13),

o **zakládání toušeňských lázní** právě před 150 lety

(strana 14).

Jako vždy jsou zde také **úřední hodiny a otevírací doby** základních služeb

(na straně 15)

a **kalendář akcí**

(na straně 16).

Platba bioodpadu

Poplatky se platí na bankovní účet:
2600 299 789 / 2010 (Fio banka, a.s.)

Variabilní symbol: Vaše číslo popisné
(pozor **NUTNÉ vyplnit!!!**)

Konstantní symbol:

1318 pro platbu z bankovního účtu

1319 pro platbu poštovní poukázkou

Specifický symbol: 2018100

Informace (text) pro příjemce: jméno a příjmení plátce, nebo jméno toho, na koho je nádoba na bioodpad hlášena
Částka odpovídá velikosti nádoby:

Nádoba 240 l svoz **678 Kč**

Nádoba 120 l svoz **388 Kč**

Bioodpad se bude svážet ve středu, čtrnáctidenní interval zůstává. Poplatek lze uhradit v hotovosti každou středu v době 8 – 9 hodin na úřadu městyse. Bioodpad se bude do konce dubna svážet na starou známku. Po zkušenostech z uplynulých období doporučujeme nádobu připravit ke svozu již v úterý, neboť svoz může být realizován ve velmi brzkých ranních hodinách.

ÚM

Umístění kontejnerů na BIO odpad 2018

Lokalita / Týden	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Den přistavení kontejneru	29.3.	5.4.	12.4.	19.4.	26.4.	3.5.	10.5.	17.5.	24.5.	31.5.	7.6.	14.6.
Na Zárybničí												
Floriánské náměstí			2 *									
Nehvizdská x U Habeše												
U Sokolovny x Cukrovarská	2 *											
Na Chmelnici			2 *									
Na Nábřeží x V Ovčárně		2 *										
Nad Lomem		2 *										
Na Ostrůvku	2 *											
Nad Křížkem												
Zápská			2 *									
Na Hradisku x Na Stráni		2 *										
U Sokolovny x V Zátíší												
Svoz BIO odpadu občanům s hnědými popelnicemi	28.3.		11.4.		25.4.		9.5		23.5.		6.6.	

2* - budou přistaveny dva kontejnery, jeden na běžný bioodpad, druhý na větve a dřevěný bioodpad

Kontejnery na bioodpad budou přistaveny na danou lokalitu vždy nřjpozději ve čtvrtek. Zjistíte-li, že v průběhu víkendu budou kontejnery extrémně přeplněny, kontaktujte prosím starostu (tel.: 603 876 540) nebo kohokoli z technických služeb.

Odvoz kontejnerů bude probíhat během pondělí či úterý následující týden (po víkendu).

Máte velké množství bioodpadu či nestiháte odvézt bioodpad do veřejných kontejnerů? Jako službu občanům zabezpečujeme přistavení kontejneru na víkend (příp. přes týden) za cenu 140 Kč. V případě zájmu kontaktujte úřad městyse.

Stalo se...

Z Alp do reje karnevalů

Cestovatelskými čtvrtky nás ve Skleněné vile často provázejí manželé Mgr. *Alena a Petr Šedovi* (na obrázku vpravo), se kterými jsme 18. ledna 2018 putovali do Švýcarska pod horu **Jungfrau**. Zajímavého vyprávění s videem o nádherné scenérii Alp se tentokrát – v čase chřípek – zúčastnilo méně diváků. Více návštěvníků přišlo 15. února na besedu „*Jak se baví lidé v Evropě*“ – více než dvě desítky. Videe **karnevalů** začala v Irsku, v Dublinu, oslavou svátku sv. Patrika s typickou irskou hudbou, velkou dudáckou kapelou a s hrdými Iry v národních barvách s vlajkami. Další byl Szolnok v Maďarsku, karneval venkovanů v národních krojích, zemědělských produktů a květin v krásném počasí. Zcela jiné jsou karnevaly ve Francii. Po návštěvě Cannes s výletem do Monaca vrcholily v Nice, kde po *Promenade des Anglais* procházel nekonečný průvod alegorických vozů s tisíci a tisíci čerstvými květinami, zvláště mimózami a liliemi, s gigantickými maskami a figurínami, které překonávaly všechnu představivost. Kapely z celého světa hrály do kroku a nás potěšilo, že jsme viděli i jednu od nás – Pearl D. O. Haná Uničov, dokonce i s mažoretkami. Atmosféra tohoto velkolepého karnevalu, jednoho z největších na světě, se ani nedá popsat. Další slavnost se konala také na Azurovém pobřeží, v hlavním regionu citrusových plodů v Evropě, jehož střediskem je město Menton. Specialitou jsou zde obrovské citrusové sochy, jedinečná umělecká díla vytvořená z desítek a desítek tun pomerančů, citronů, mandarinek a grepů. A ze vší té okázalosti, která přiláká vždy statisíce lidí, jsme se na závěr besedy vrátili k nám, na letošní masopustní průvod do Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi. I ten se líbil, dokonce tak, že jsme si řekli, že bychom se mohli k sousedům příští rok přidat.

Karneval pro předškoláky

V sobotu 10. února dopoledne se do naší sokolovny začaly scházet masky nejmenších účastníků **karnevalu**, letos na téma *Horror*. Téma – netéma, holčičky chtěly být za *princezny, víly, karkulky, motýlky, andělíčky, lištičky, kočičky, ovečky, rybičky, červenou řepu, či dráčka*. Kluci si zase nedali zít své *kovboje, dýně, srně, beránka*, ale nakonec přece jen přišli i *černokněžníci a čarodějnice*. A všichni dohromady se srdečně bavili. Nejprve sálem pobíhal had z masek, jehož hlavou byl velký vodník *Věrka*, pak následovaly písničky s tancem. Jen se ozvala hudba, už byl parket plný! A honem na soutěže: najít v krabici správnou velikost dírky, aby míčky prošly, přeskakovat obruče, nasednout do papírových aut, doběhnout k vodníkovi, tlesknout si s ním a honem se zařadit, aby družstvo vyhrálo. A máme tu jízdu v krabicích od banánů: to musí maminky a tatínkové s krabicemi pěkně uhánět, aby jízda stála za to. A když se povede, je slyšet: „*Ještě, ještě!*“ a jede se znovu. Pak trochu klidu při kreslení křídou na zem, a zase trochu pohybu při chytání balónků či pobíhání v mýdlových bublinkách. Nakonec písničky a na úplný závěr malé odměny pro všechny masky: plyšová zvířátka, figurky Hurvínka či sladkosti. Ale domů se ještě nechtělo, tak znovu pár tanečků. Dvě hodiny uběhly jak voda. Protože se vlivem chřípek sešlo dětí o něco méně, prostoru k vydávání měly ažaž, užily si příjemné dopoledne. O vše se postarali členové divadelního spolku a zaslouží si proto velký dík.

Karneval pro školáky

Odpoledne 10. února se pak konal **karneval** pro školáky a masek se šlo ještě víc. Hada s přehlídkou masek, ten nesmí nikdy chybět, vedl tentokrát lední medvěd *Janička*. Některé masky se držely rázu karnevalu: *kostlivci, upíři, čarodějové a čarodějnice, černokněžníci, strašidelný Hulk*, ale samozřejmě přišli i jiné: jaký by to byl dětský karneval bez *princezen* ať už z Ledového království či ze zámku, bez *víl, karkulek, andělů, vodníka, vodnice, Křemílka*? Pobavit se přišli i *robot, Bořek stavitel, policajt, pirát, pračlověk, spiderman, batman, Harry Potter, Ferda Mravenec, chobotnice a dráček, opička a lev, kůň a zebra, zajiček a hrášek*. Na úvod všichni předvedli svou zručnost, když družstva soutěžila v běhání s bonbonem na lžičce. Po přehlídce masek následovalo překvapení. Zhasla světla a začal rej *kostlivců*. Mladí tanečníci, členové divadelního spolku, předvedli strašidelný tanec *Mrtvá nevěsta* na motivy stejnojmenného filmu Tima Burtona. Právem sklídili ovace. Dětem se tanečníci svítící do tmy líbili a po rozsvícení světla si zatancovali všichni společně. Písničky se střídaly se soutěжами a zlatou bránou a děti si vše patřičně užívaly. Nakonec proběhlo hodnocení masek, vítězem se stala elegantní *růžová chobotnice*, ale odměnu si zasloužily všechny – každý si mohl vybrat: panenku, knihu, časopis, vodové barvy, modelínu, pastelky, figurku Hurvínka, plyšovou hračku a navíc každý něco sladkého. I odpolední karneval se povedl a opět je potřeba poděkovat členům divadelního spolku. Ti pořádali také hlavní večerní karneval pro dospělé, o kterém se píše na stranách 5-6.

Kladivkový klavír

Když kulturní komise dostala od MUDr. *Michaely Petiškové* námět na vystoupení klavíristky PhDr. **Petry Matějové**, neváhala ani chvíli. Zažít u nás mimořádný koncert – slyšet hru na unikátní nástroj – se nepoštěstí často. Ve středu 28. února představil RNDr. *Jan Králík* ve zcela zaplněné obřadní síni Skleněné vily renomovanou klavíristku, která se poté rozpovídala o svém zajímavém nástroji, kopii klavíru z přelomu 18. a 19. století – z doby klasicismu – a také o skladatelích, jejichž díla hraje často také v zahraničí. Právě k hudbě z tohoto období má nejbližší. Hovoří o ní s velkým obdivem a porozuměním. Nám zahrála skladby *Václava Jana Křtitele Tomáška*, kterého pomáhá znovuobjevit a ráda propaguje, a *Ludwiga van Beethovena*. Zájem o koncert byl veliký, připravené židle nestačily a bylo potřeba rychle nosit další. Však k nám za „*hammerklavierem*“ přijeli posluchači také z Čelákovic, Brandýsa i Prahy. Během přestávky klavíristka ochotně odpovídala na dotazy a bylo patrné, jak hluboký a upřímný vztah k hudbě má. Nezapomenutelný večer!

Dámský klub

Čtvrtek ve Skleněné vile patří kromě cestování i dámskému klubu a stolním hrám. Scházíme se pravidelně, někdy je nás víc, někdy méně, ale vždy je nám spolu dobře. V únorovém klubu nás Mgr. *Jana Freudlová* učila **háčkovat**, což byla malá příprava na chystanou velikonoční výstavu, a v březnovém s Bc. *Mirkou Kořínkovou* měly členky klubu hodinu **knoflíkování**, zdobení předmětů různými knoflíčky. Nikdy zde nechybí domácí pečivo ke kávě či čaji. Škoda, že se nás neschází víc, podobně jako ke stolním hrám. Stále doufáme, že jednou se dočkáme.

Gulášobraní

Po příjemném překvapení z *buchtobraní*, které se vydařilo loni v říjnu, se volnočasová a kulturní komise rozhodly vyzkoušet **gulášobraní**. Obavy byly o něco větší, ale ukázalo se, že byly opět zbytečné. V neděli 4. března 2018 se do Skleněné vily dostavilo pět soutěžících s gulášem a šest s domácím pečivem. Zdálo by se, že to není mnoho, ale nakonec bylo všeho tak akorát. Různé *druhy gulášů*, jeden lepší než druhý, *domácí chléb, škvarkové placičky, bramboráky, housičky*. Pro všechny příchodí byly připraveny losovací lístky, pro guláš i pro pečivo zvlášť, navíc slovosatelné lístky a na závěr cena nejen pro soutěžící, ale i pro jednoho diváka. Cenami byly velmi pěkné kuchyňské nože. Ochutnávalo se ve velmi příjemné a srdečné atmosféře, *pivo, limonáda, káva* nebo *čaj*, vše bylo pro všechny zdarma, stejně jako *domácí perník a buchta*. Během dvou hodin navštívilo akci téměř 50 dospělých i dětí. Jak je dobře, že přišli i noví Toušeňané! Věříme, že i jim se *gulášobraní* líbilo. Na konec se sluší oznámit vítěze. Těžko se vybíralo, chutnalo všechno, ale vítěz může být jen jeden. Vyhrál guláš paní *Jany Šířové*, škvarkové placičky paní *Boženky Koderové* a jako divák byl vylosován Ing. *Ota Kořínek*. Dámy si cenu zasloužily za výborné jídlo, všem třem výhercům patří i dík za velkou pomoc při organizaci celé akce, zvláště pak dík předsedkyni volnočasové komise Bc. *Mirce Kořínkové*.

Izrael a Svatá země

Po řadě cestovatelských video besed manželů *Šedových* a *Kořínkových* rozšířil ve Skleněné vile okruh těch, kdo umějí zajímavě vyprávět, Ing. *Karel Herrmann* (na obrázku) – a byla to volba velice dobrá! Tradičně ve čtvrtek, tentokrát 15. března, došlo na téma **Izrael, Svatá země**. Dostavilo se téměř dvacet diváků a ti, kteří zaváhali, přišli opravdu o hodně. Dvouhodinový zapálený výklad se stovkami promítaných fotografií byl nesmírně zajímavý. Dověděli jsme se postřehy z mnoha oblastí života i historie, památek, zemědělství, geografie, vztahů mezi Židy a Araby, o náboženstvích, politické a správní situaci, ekonomice, přírodě a hlavně o postoji k životu samotnému. Při každém zastavení nad fotografií zaznělo tolik zajímavých informací, že nás donutily i o mnohém přemýšlet. Zvláště při srovnávání života v západní Evropě a na Blízkém východě. Během večera jsme viděli množství známých i zcela neznámých míst. Samozřejmě Jeruzalém se *Zdi nářků* a chrámem *Božího hrobu*, Betlém, světové centrum *Bahá'í* v Haifě, národní park *Hammat Tiberias*, hory *Karmel* a *Tábor*, Golanské výšiny, Nazaret, pouště, řeku Jordán, navštívili jsme ale také skalní město *Petra* v Jordánsku... A dalo by se ještě dlouze psát. Na závěr jsme si potleskem vynutili dvě videa s modlitbou *Otče náš* zpívanou ve svahilštině „*Baba yetu*“ v podání dětského souboru z Tanzanie a zpěváka Petera Hollense. Aby byly informace kompletní, celý večer začal ukázkou unikátní fotografie z Káhiry, na níž byly vystaveny egyptské památky a vůbec nejstarší nápis o židovském národě. Do Egypta nás Ing. *Karel Herrmann* zavede někdy příště.

Golanské výšiny, Nazaret, pouště, řeku Jordán, navštívili jsme ale také skalní město *Petra* v Jordánsku... A dalo by se ještě dlouze psát. Na závěr jsme si potleskem vynutili dvě videa s modlitbou *Otče náš* zpívanou ve svahilštině „*Baba yetu*“ v podání dětského souboru z Tanzanie a zpěváka Petera Hollense. Aby byly informace kompletní, celý večer začal ukázkou unikátní fotografie z Káhiry, na níž byly vystaveny egyptské památky a vůbec nejstarší nápis o židovském národě. Do Egypta nás Ing. *Karel Herrmann* zavede někdy příště.

text a foto Hana Němečková, předsedkyně kulturní komise

Generálové na zámku

U příležitosti 100. výročí narození armádního generála v. v. ing. **Tomáše Sedláčka** připravilo město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav v rytířské chodbě brandýského zámku slavnostní odhalení nového panelu stálé expozice „rytířů 20. století“ = výstavy cenných vyznamenání významných vojenských velitelů spjatých s brandýským Polabím: plukovníka letectva **Jiřího Macháčka** (2 vyznamenání) a generálů **Aloise Lišky** (9), **Jaroslava Sellnera** (9), **Emila Strankmüllera** (6) a **Františka Bilíka** (4). Expozici nyní rozmnožila také připomínka čestného občana Lázní Toušeň i Brandýsa nad Labem - Staré Boleslavi

generála **Tomáše Sedláčka**. Z jeho početných vyznamenání se podařilo k trvalému vystavení získat **Řád Slovenského národního povstání**, jeden ze tří udělených čs. **Válečných křížů**, čs. vojenskou medaili **Za chrabrost před nepřítelem**, sovětský **Řád Velké vlastenecké války**, čs. vojenskou **Pamětní medaili se štítky Francie, Velká Británie a SSSR**, sovětskou medaili **Za vítězství nad Německem** a **Řád T. G. Masaryka** (zapůjčení **Řádu M. R. Štefánika** je v jednání). Při vernisáži 24. ledna 2018 pronesli proslovy starosta města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav armádní generál Ing. **Vlastimil Pícek**, kronikář městyse Lázní Toušeň RNDr. **Jan Králík, CSC.** a **Jaroslav Selner**, syn generálporučíka **Jaroslava Selnera**. Hlavními hosty vernisáže byli představitelé Armády České republiky včetně velitele Posádkového velitelství Praha plukovníka generálního štábu Ing. **Milana Virta**, spoluautor autobiografické knihy »Vydřzet!« historik PhDr. **Jiří Plachý** a zástupci rodiny. K malé slavnosti byl vydán příležitostný pamětní tisk s osobní vzpomínkou armádního generála **Tomáše Sedláčka** na obdivovaného armádního generála **Aloise Lišku**. Čtěte též na straně 6.

red

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka letos vynesla na farnosti Brandýs nad Labem 73 315 Kč. Vybraná částka se rozděluje stejně jako všechny ostatní české tříkrálové charitativní sbírky: 65 % zůstane na účtu farní charity, 30 % podpoří charitativní účely v České republice a ve světě a 5 % pokryje režijní náklady sbírky. Výši vybrané částky uspěli tříkráloví koledníci v **Lázních Toušeni** z celé farnosti jako druží (za Brandýsem n/L – Starou Boleslaví)

Tříkrálová sbírka 2018	průměr Kč na obyvatele	počet obyvatel	vybráno Kč
Lhota	9,23	455	4 198
Dřísy	7,23	988	7 150
Lázně Toušeň	5,53	1 381	7 641
Svémyslice	3,88	451	1 750
Brandýs n/L – Stará Boleslav	2,72	18 507	50 296
Zápy	1,40	845	1 180
Zeleneč	0,35	3 173	1 100
celkem	2,84	25 800	73 315

a v průměru na obyvatele jako třetí (za Lhotou a Dřísy, kde se letos vybíralo vůbec poprvé). Z prostředků farní charity je polovinou vybrané částky podporován projekt Azylového domu sv. Gerharda. Druhá polovina je určena na podporu vybraných sociálně potřebných rodin ve farnosti, kde byla Tříkrálová sbírka 2018 uskutečněna (školní pomůcky pro děti a zimní oděvy, reflexní ponožky pro lidi bez domova). Všem, kdo koledníky přijali a obdarovali, náleží vřelý dík!

Mgr. Marta Linková

Horrorový karneval v sokolovně

Druhou únorovou sobotu se i dospělí dočkali své zasloužené a pro někoho dlouho očekávané postní zábavy, tradičního sokolsko-divadelního karnevalu či šibřinek na téma „**Horror**“. Kdo v ten večer vkročil do sokolovny, objevil hned ve dveřích místo činu, tedy prostor, ve kterém obvykle kriminalisté označí oběť nějaké hrůzné události. Toto místo se mimo jiné později stalo vyhledávaným bodem k pořizování vzpomínkových fotek z plesu. U pokladny bylo možno ještě před zaplacením vstupného důkladně si prohlédnout originální, historické zubařské náčiní a to i s částmi chrupu. Pro milovníky *horroru* bylo letošní téma jistě lahůdkou a snad se „vyřádili“ i ti, jimž *horror* zrovna nic moc neříká. Sokolovna byla plná. Masky účastníků karnevalu svou nápaditostí a skvělým provedením opět překonaly očekávání a dá se říci, že v mnoha případech ani soused nepoznal souseda. Hned v úvodu zaujali *ptáci*, kteří, po vzoru filmu Alfreda Hitchcocka, neočekávaně vtrhli na sál a po krát-

ke scény obsadili celý jeden stůl. Pozornost ale poutali i ostatní *mrtvoly, zombíci, kostlivci* a další *hrdinové hrůzostrašných příběhů*. Během plesu mohli všichni účastníci částečně zažít atmosféru hned několika oblíbených filmů tohoto žánru. Například hororů *Kruh, Saw: Hra o přežití, Masakr motorovou pilou* atd. Během večera vystoupili i mladí tanečníci z domácího divadelního spolku s tanečním vystoupením nazvaným *Mrtvá nevěsta* – v duchu stejnojmenného filmu Tima Burtona. Ani letos nechyběly soutěže, které měly tentokrát evokovat hru o přežití, ale nakonec se ukázalo, že přežít má pouze láhev alkoholu, kterou je třeba dostat ven z pasti. A to se ve všech třech případech podařilo velmi rychle!

Hudebně patřil večer kapele *Druhej dotek*, která už je na toušeňských karnevalech téměř jako doma. Letošní karneval tedy všichni šťastně a vesele přežili, a tak se už teď můžeme těšit na karneval v roce 2019.

Jana Hadrboľcová

/foto z dětského karnevalu: Hana Němečková/

Velikonoční výstava

Po úspěšné vánoční výstavě se členky kulturní a volnočasové komise rozhodly připravit také **výstavu velikonoční**. Už pár týdnů předem žádaly Toušeňany, zda by nezapůjčili cokoli, co by se na výstavu hodilo. A tak se pilně šilo, háčkovalo, zdobilo, peklo, aby stoly na výstavě ke svátku jara v oranžerii ve Skleněné vile nezůstaly prázdné. Věcí se nakonec sešlo tolik, že zaplnily nejen stoly prostřené velikonočními ubrusy, ale i všechna okna a parapety, přibýly stojany s ukázkami sbírek velikonočních ubrousků, pohlednic, cukříků a rozetek. Nechyběly ani vázy s větvičkami zlatého deště, vrby, břízy, svídy, trnky, vše ozdobeno barevnými vajíčky, háčkovanými kytičkami, jehelníčky. A co ještě bylo k vidění? Čerstvě upečené velikonoční beránci i forma na ně, zdobené perníčky a vajíčka – ať už malovaná, háčkovaná, zdobená korálky a stuhami, anebo jen prostá, barevná, ale taky velká papírová, na která bylo potřeba použít stojany, velký koš se spoustou ušitých zajíčků, slepiček a kuřátek, desítky háčkovaných drůbežátek, zajíci háčkovaní, vyřezávání z kůry, plyšovi, papíroví i jeden keramický, veliký motýl, háčkované dečky, kytičky, srdíčka, nazdobené háčkované věnečky i věnečky pletené z papíru, figurky z modrotisku, kohouti, modely kostelíčků, řehtačka, trakař, košíček s pomlázkou i košíčky s kuřátko, ptáčky, velikonoční svíčky, osení – zkrátka vše, co patří k českým svátkům jara. Poděkování náleží všem sedmnácti spoluobčanům, kteří věci na výstavu zapůjčili a zvláště pak těm, kteří pomohli vše uspořádat. Tradičně to byli členové kulturní a volnočasové komise, baráčníci a sokolové. Vernisáž výstavy se konala 18. března 2018 v 15 hodin. Po úvodním slovu kronikáře si všichni připili na zdraví a pochutnali si na mazanci čerstvě upečeném Bc. *Mirkou Kořínkovou*, předsedkyní volnočasové komise. V první mrazivý den navštívilo výstavu 27 lidí. Jen škoda, že se porouchal kotel a chlad jsme pocítili i ve výstavní síni. Krásné Velikonoce a všem hodně jarního sluníčka!

Hana Němečková

předsedkyně kulturní komise

Zamyšlení před putí

Bliží se 167. floriánská pouť. Na jméno svatého Floriána narazí člověk v Lázních Toušeni téměř na každém rohu. Tomuto světcovi jsou zasvěceny místní kostel a kaple, na jejíž stěně, která přiléhá k Hlavní ulici, lze vidět fresku s vyobrazením svatého Floriána. Jméno tohoto svěťce nese také nejen toušeňské náměstí, ale i obecní zpravodaj, který právě držíte v rukou. O svatém Floriánovi už zveřejnil toušeňský zpravodaj cestopisnou zprávu PhDr. Dany Kyndrové z rakouského Sankt Florianu u Lince (na jaře 2002) a základní hagiografické informace od Alexandry Červinkové (na jaře 2012). Málokdo ale zná lidský a hrdinský životní příběh tohoto patrona.

Kdo byl svatý Florián

Svatý Florián se narodil ve 3. století po Kristu na území dnešního Rakouska, které však tehdy bylo součástí Římského impéria. Tou dobou vládl císař Dioklecián (byl u moci v letech 284–305), který velice krutě pronásledoval křesťany. Florián, který byl tajně křesťanem, ale zároveň i vojákem, dostal rozkaz propustit podřízené vojáky hlásící se ke křesťanství. Před Floriánem tedy vyvstalo těžké rozhodnutí. Buď poslechne rozkaz velitele a vydá na pospas své bratry ve víře, nebo poslechne svoji víru a vzepře se vojenské moci, která ho za to jistě krutě potrestá. Florián se rozhodl, že pomůže svým bratrům ve víře, takže nejenže ušetřil své podřízené, ale pokusil se také zachránit čtyřicet vězněných souvěrců, kteří čekali ve vězení na popravu. Brzy se jej proto zmocnila světská moc a Florián byl zbičován a mučen. Když však ani utrpení nezlomilo jeho víru, přivázali mu na nohy mlýnský kámen a vrhli jej do řeky Emže, kde se utopil. Později voda vyplavila jeho tělo na kámen, kde je hlídal orel, dokud je nenašla křesťanka Valerie a nedopřála Floriánovi důstojný pohřeb.

V 8. století byl nad Floriánovým hrobem postaven klášter a světcovy ostatky byly přeneseny do Říma. Odtud byly roku 1183 přeneseny do polského Krakova jako záštita proti ruským nájezdníkům. Část těchto ostatků se dostala do rukou Karla IV., který ostatky umístil do katedrály svatého Víta (tehdy ještě ve výstavbě) a do dalších kostelů, např. svatého Václava v Olomouci, či v Havlíčkově Brodě. Takto šířil kult svatého Floriána v českých zemích. Na jedné ze svých cest se král a císař Karel IV. zastavil v tehdy ještě malé Toušeni, jak sám píše ve svém životopise *Vita Caroli*. V místě se mu zalíbilo, a možná právě to vedlo k budoucímu provázání obce Toušeni s tímto světcem.

Na fresce umístěné na kapli vidíme svatého Floriána vyobrazeného jako římského vojáka s vědrem v ruce, kterým hasí plameny. Svatý Florián je patronem hasičů a všech, kdo pracují s ohněm. Toto patronství je mu však připisováno až od 15. století, nejspíše proto, že vodou, v níž byl utopen, se také hasí požáry. Legenda praví, že v dětství modlitbou uhasil požár, ale vznik této legendy se datuje až několik století po Floriánově úmrtí.

Jakub Jeníček

student Arcibiskupského gymnázia

MENE TEKEL

Mezinárodní festival připomínající oběti dvou totalit – nacismu a komunismu – nese ve štítě záhadná slova **mene tekel**. Ve Starém zákoně se vysvětlují jako osudově varovný nápis: „*sečteno, zváženo*“ ve smyslu: vězte, že neskryjete nic. Čas dozrál. Nekomerční multidisciplinární festival *Mene tekel* pozůstal letos v únoru a březnu z vernisáží výstav, výtvarných soutěží, představení knih, programů pro školy, filmových dokumentů, pietních aktů, z mezinárodní konference a ekumenické bohoslužby v katedrále. Již po dvanáct ročníků cílí na paměť národů a celosvětově přesahuje do oblastí porušování lidských práv. Předposlední letošní akcí byla rekonstrukce politického procesu z roku 1952 proti uměle vytvořené pětičlenné skupině nazvané „*Kučera a spol.*“, v níž byl odsouzen i tehdejší major **Tomáš Sedláček** – pro náš městys čestný občan armádní generál v. v. Ing. *Tomáš Sedláček* (1918-2012), pro rekonstrukci hlavní postava. Jeho jediným proviněním bylo, že za II. světové války sloužil v západní armádě.

V témže sále jako před 66 lety – v porotní síni Vrchního soudu na Pankráci – zopakovali současní studenti právnické fakulty Univerzity Karlovy zhuštěně a s otřesnou naléhavostí, co se tenkrát událo. Původní proces trval 8 hodin, v rekonstrukci 80 minut. Pokud se v plném auditoriu kdokoli obával, že půjde o rozpačité amatérské divadlo s nezralými hereckými výkony, brzy užasl jako přimrazen: jednadvacet studentů se převtělilo do postav obžalovaných, žalobců, soudců, přísedících a vězeňské stráže.

z autobiografické knihy *Tomáše Sedláčka* »*Vydržet!*«, skvěle vystihl vypravěčovu vojenskou profesionalitu, věcnost a nadhled i v nejkritičtějších okamžicích. Jiný student *Adam Csukás* představoval *Tomáše Sedláčka* před soudem podle doslovných stenografických záznamů, které vypátral autor a iniciátor rekonstrukce Mgr. *Jan Řeřicha*, ředitel festivalu. Zaznělo tedy mnohem víc, než popisují až příliš skromné odstavce v knize. Promluvili fanatičtí žalobci, sebejistý předseda soudu, neschopný obhájce a úplně zlomený, zdeptaný, omámený obžalovaný štábní kapitán *Josef Kučera*, i bez průkazných důvodů přidání další zmatení, nic netušící obžalovaní – a jediný nezlomně uvažující, jasně, rovně a odhodlaně vzdorující *Tomáš Sedláček*. Tak hrdinný rozměr jeho vojenské a osobní statečnosti jsme dosud neznali.

Rekonstrukce nepředkládala divadlo, ale slovo od slova v témže prostoru oživený dopad politické zvůle.

Neboť krotký název "vykonstruovaný proces" ve skutečnosti znamená proces od samého počátku z nenávisti vymyšlený, do demagogické propagandy zabalený a nepřičetnou záští prosazený. Jakékoli jevištní drama je proti tomu dětinská hračka. Obžalovaní *Kučera* a *Sedláček* byli – v procesu s vyloučením veřejnosti – absurdně odsouzeni k doživotnímu vězení. Jenže proti rozsudku jedna umanutá, politickou posedlostí zaslepená aktivistka z ministerstva spravedlnosti podala stížnost, že doživotí není dostatečně odstrašující a že ministerstvo žádalo (přesněji doslova: zadalo) nejméně jeden absolutní trest. Žalobce se tedy odvolal, soud zasedl znovu a k trestu smrti odsoudil – štábního kapitána *Kučeru*. Jediný škrt pera mohl ukončit i život *Tomáše Sedláčka*. Rekonstrukci uzavřela budovatelská píseň.

Obžalovaného *Sedláčka* vrátila životu po devíti letech z věznic a uranových dolů amnestie, později i plná rehabilitace. *Kučerův* dopis na rozloučenou manželce a dvěma tehdy malým dětem byl doručen až za padesát let.

Televizní reportáž ČT24 přinesla novinářskou zprávu, fotografie, starší záběry, pár shrnujících vět, ale zrůdnou děsivost jednoho z mnoha politických procesů té doby nemohla vůbec, ani stínem zprostředkovat. Ani úplný záznam dostupný na webu nevyzařuje onu šíravou osudovost, jakou připomněla rekonstrukce zažitá v témže soudním sále. Když na samý konec onen první – nadčasový – student četl dvě věty o Toušení (čtenáři Floriána je znají z předchozího vydání: "Tak tady ti ho, tatínku, konečně vedu..."), tekly mi slzy po tváři a vůbec jsem se nestyděl.

RNDr. Jan Králík, CSc., kronikář městyse Lázně Toušeň

Sport

Kopaná

Rozpis jarní části soutěže – IV. třída – FK Slavoj Lázně Toušeň

24. 3. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Veltěž
1. 4. 2018	16:30	Větrušice – Lázně Toušeň
7. 4. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Radonice
15. 4. 2018	17:00	Líbeznice B – Lázně Toušeň
21. 4. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Vodochody
28. 4. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Klecany B
5. 5. 2018	17:00	Přišimasy - Lázně Toušeň
12. 5. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Škvorec B
26. 5. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Čelákovice
3. 6. 2018	17:00	Veleň – Lázně Toušeň
9. 6. 2018	10:15	Lázně Toušeň – Nehvizdy B
17. 6. 2018	17:00	Husinec-Řež – Lázně Toušeň

Lázeňský běh

V neděli 22. dubna 2018 se uskuteční **12. ročník Lázeňského běhu**. Přijďte si užít sportovní odpoledne s celou svou rodinou! Ve 13:30 startují na toušeňském fotbalovém hřišti nejmenší běžci svou trať na stadionu. V 16:00 je start hlavní kategorie v běhu na 4,3 km a 11 km. Přihlásit se můžete předem přes webový formulář, nebo na místě. Pro všechny malé závodníky je připravena odměna a také doprovodný program v podobě skákacího hradu a dětské atletiky, u starších kategorií budou odměněni vždy první tři. Běží se především terénem, místy po asfaltové cyklostezce. Vše krásnou polabskou přírodou podél řeky a jezer.

Veškeré informace naleznete na webu www.lazenskybeh.cz a www.sport-lav.cz. Závod organizujeme ve spolupráci se ZŠ a MŠ Lázně Toušeň. Akce se uskutečňuje především díky štědrosti sponzorů, mezi které patří Městys Lázně Toušeň, SUZUKI Ters, s.r.o., Continental Automotiv Czech Republic, s.r.o., Wurth, TRIGA – K, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, Vital Praha, Ing. Luboš Jakub, geodetické práce, Benu lékárna Čelákovice náměstí, Zednictví Tihon Jaroslav, Elektro servis Bartůněk, Tvorba webů jakla.cz. Pokud byste se i VY rádi podíleli na organizaci závodu, neváhejte nás zkontaktovat. Těšíme se na Vás! Od 19. do 28. srpna 2018 pořádáme na Křivoklátsku pro děti letní tábor **ZLATOKOPOVÉ** plný her, sportu a dobrodružství. Přihlášky +420 608 002 085 nebo www.sport-LaV.cz.

Mgr. Lucie Kainová a Mgr. Václav Kainovi

Spolky

Toušeňský Myšák

Dopolední *herničky* v Myšákově – úterý a lichý čtvrtek od 9 do 12 hodin – jsou určeny všem věkovým kategoriím a jsou zpestřeny různými aktivitami: *zpívání, cvičeníčko* dle básniček, *skákací hrad*, a ty úterní liché *tvořeníčkem* aneb *výtvarkou* pro všechny malé umělce. Přijďte si se svými dětmi nejen pohrát, ale i se něco naučit či jen obohatit svůj dopolední program v kruhu lidiček „na stejné notě“!

Letní příměstský tábor 2018

pro všechny děti do 10 let 30. července – 10. srpna od 8 do 16 hodin

Pondělí: přivítání – seznámení s programem týdne a s kamarády „Tomovy parky“ + sportovní hry (*kopaná, petang, badminton, házečí disky, pálky s míčky na sucháče, minigolf, krocket*), poobědové promítání pohádek a písniček a veselé hraní či tvoření

Úterý: výlet do Brandýsa – hasičárna s programem / knihovna (odjezd v 8.45 vlakem, příjezd na oběd), poobědové promítání pohádek a písniček a veselé hraní či tvoření

Středa: celodenní výlet do Chlumce na zámek (odjezd v 8.10 vlakem, příjezd ve 14.45 hodin) / celodenní výlet do Lysé – zámek a psí útulek (odjezd v 8.10 vlakem, příjezd ve 14.45)

Čtvrtek: „Tomovy parky“ + sportovní hry (*kopaná, petang, badminton, házečí disky, pálky s míčky na sucháče, minigolf, krocket*), poobědové promítání pohádek a písniček a veselé hraní

Pátek: „Kdo si hraje, nezlobí!“ – den se společenskými + sportovními hrami, poobědové promítání pohádek a písniček a veselé hraní či tvoření, závěr tábora – předání diplomů, medailí a dárečků

Cena tábora: včetně svačin + obědů + výletů + dobrot a dárečků:

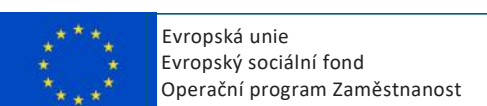
1.500,-Kč /dopolední včetně oběda nebo 1.990,-Kč / celodenní

nabídka = 2 týdenní dopolední: 2.800,- Kč nebo 3.700,-Kč / celodenní

možnost využít dotaci: slevu 1x 1.000,-Kč / rodinu pro školní děti a celodenní turnusy – ve spolupráci s Brandýským centrem Matýsek – projekt *Chci prací i rodinu II.*

Těším se na Vás, milé děti!

Katka

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Divadlo

Poslední setkání

Je konec prosince 2017, sobota třicátého a v sokolovně v Lázních Toušeni se hraje poslední představení roku – *Mort*. Už ani nevím, kolikátá repríza to je. Ale byla jich pěkná řada. Těším se, protože uvidím „moje“ herce, kteří mají za sebou úspěšnou premiéru *Našich furiantů*, a těším se, že celé té partě popřeju šťastný Nový rok, protože je mám všechny rád a je mi s nimi vždycky dobře. Už před rokem jsem je lákal do Stroupežnického, sliboval horydoly a těšil se na podobnou spolupráci, jako když jsme společně tvořili *Prodanou nevěstu*. Tehdy byla velmi spolehlivou mojí pomocnicí toušeňská režisérka **Anička Müllerová**. Když si teď, vy čtenáři, spolu se mnou vzpomenete na „naši Prodanku“, tak se vám jistě vybaví jeden ze silných momentů celé inscenace – výstup komediantů. Ještě dnes, po letech vidím, jak se svými herci *Anička* na každém zájezdu, a bylo jich pěkná řádka, pilovala jednotlivé kroky, skoky, žonglování, no, radost pohledět a radost na to vzpomenout. Máte ten jejich výstup před očima? Vidíte to také tak jasně jako já? Bylo to neopakovatelné a nezapomenutelné. A co si ale nemůžete představit, protože jste u toho nebyli, jsou oči *Aničky Müllerové*. Ty jiskřičky, které z nich vyskakovaly a dopadaly na hlavy, ruce, ramena, nohy všech „jejích“ komediantů, byly plné skotačení a našly svůj cíl.

Těšil jsem se do Toušeni na *Morta*, těšil jsem se na herce na jevišti, na herce v baru, na lidi u pokladny, na diváky Toušeňáky, protože jich mnoho znám a věděl jsem, že tam budou. Vešel jsem do příjemně vytopené sokolovny a u dveří, kdo nesedí a neusmívá se na mě, *Anička Müllerová*. Prohodili jsme pár slov na téma Vánoce a Silvestra, jak se nám daří – „*Docela dobře, ale mohlo by to být lepší, ale zaplať Pánbu.*“ O přestávce jdu protáhnout nohy a klouby, *Anička* sedí u pokladny a já chválím výborné nové obsazení mladými herci, prostě zase jednou se ukázala *Aniččina* jasnouživost, když bez váhání dala šanci mládí. Přestože ten kus režíroval její syn *Filip*, určitě se spolu radili. Nos na talenty, to *Anička* vždycky měla.

Konec představení, odcházím, zdravím se s herci, těšíme se na první reprízu *Furiantů*, loučím se s Dr. Králíkem, že přijedu a musíme probrat pár věcí, zavoláme si, napíšeme si „Šťastný a veselý!“ „*Aničko, bylo to krásné představení, gratuluju k mladým hercům, měj se fajn, držím palce a zavoláme si. Šťastnej a veselej!*“ Ahoj, pusa na rozloučenou...

Konec představení, odcházím, zdravím se s herci, těšíme se na první reprízu *Furiantů*, loučím se s Dr. Králíkem, že přijedu a musíme probrat pár věcí, zavoláme si, napíšeme si „Šťastný a veselý!“ „*Aničko, bylo to krásné představení, gratuluju k mladým hercům, měj se fajn, držím palce a zavoláme si. Šťastnej a veselej!*“ Ahoj, pusa na rozloučenou...

Je středa 31. ledna 2018. Sedám k počítači, probírám se poštou a... *Jen pro Vás jsem pracovala a Vám jsem rozdala své srdce.*

Moje srdce se v té chvíli zastavilo. Nejsem schopen dýchat, nejsem schopen se pohnout. Čtu jenom tento verš a nevěřím. Tučně na mě křičí **Mgr. Anna Müllerová** a nad tím se krčí známé: *S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům...*

Dnes je to přesně měsíc, kdy jsme spolu mluvili a usmívali se na sebe, přáli si všechno nejlepší a těšili se na setkání. Ani na nepatrný zlomek sekundy mě nenapadlo, kdeže bude naše příští setkání.

Vstávám od počítače, další poštu už nečtu, zavírám obrazovku a tiše mi v srdci zní – povstaňte, kamarádi, přestaňte jásat a hrát, odešel nám už navždy, náš věrný kamarád...

V Pyšelicích 31. ledna 2018

S úctou, láskou a pokorou
Bohumil Gondík

Za Aničkou Müllerovou

Zákeřná choroba, která naši milovanou **Aničku Müllerovou** postihla, zaútočila už před drahnou řadou let. Anička vzdorovala. Statečně. Pevně. Odhodlaně. Dlouho. Vzdorovala životním nasazením a dosáhla zázraku: po léta znovu žila divadlem. A my s ní. Obětavostí pro druhé překonávala vlastní oslabení, bezmoc v zákeřné nemoci, vlastní bolest. Hrála, režírovala, organizovala, šířila nadšení, sílu, rázně si zjednávala pořádek a sama zářila – na scéně, v zákulisí, při zkouškách, ale i nad horami úctů, výkřků a úředních lejster. Činnost jí dodávala největší sílu. A skrytě jí sílu i brala. Vydala se ze všeho. Rozdala víc, než mohla dát. Kdo Aničku poznal v této úžasné etapě jejího divadelního a lidského života, nemohl ani stínem myšlenky vytušit, s jak velkým sebezapřením se potýká, jak hrdinsky na sobě nedává nic znát. A kdo věděl, musí jí nyní přát, že ji teď už nic pozemského nebolí a netrápí.

Narodila se v Praze 1. dubna 1958 s příjmením Vlková. Dcera lékaře. V devatenácti maturovala v Brandýse nad Labem, kde pak absolvovala pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy – obory základní škola a výtvarná výchova (Mgr.). Vyučovala v mateřské škole, pracovala jako úřednice na Správě účelových zařízení a jako vedoucí klubů mládeže Středočeského kraje. Po založení rodiny s hercem a režisérem Ing. *Dušanem Müllerem* se rozhodla pro svobodné povolání. K divadelnímu zrání společně vedli i své mimořádně talentované děti *Veroniku* a *Filipa*.

Svůj vlastní divadelní talent tříbila v Divadelním souboru Tyl v Čelákovcích nejprve s herečkou *Táňou Kosljarovou*, poté za vedení režisérů *Josefa Kettnera* a *Jiřího Hraše*. Nastudovala řadu větších i menších rolí a věnovala se hereckým monologům, za které získala ocenění na přehlídkách v Lomnici nad Popelkou a ve Svitavách. Souběžně studovala herectví u *Zuzany Kočové* na Lidové konzervatoři při Středočeském kulturním středisku. V úloze *Rozárky* v Maryše vystoupila na Jiráskově Hronově a pohostinsky také v Lázních Toušeni. S čelákovickým souborem se rozloučila vlastní režii her *Velice podivuhodný příběh ctostné ženy z Efezu* a *Šíleně prohaná princezna*.

Mezitím – před patnácti lety – přešla do Divadelního souboru při T. J. Sokol Lázně Toušeň, kde jako hlavní režisérka postupně inscenovala hry *Dubová zátka*, *Svatební noc*, *Matěj a čarodějnice* a *Král jelenem*. Společně s manželem, režisérem a hercem Dušanem Müllerem zde připravila i řadu volných scénických výstupů a jevištních kompozic. Souběžně absolvovala kurs praktické režie u režiséra *Milana Schejbala*. S jejími inscenacemi hostoval toušeňský soubor v řadě měst po celých Čechách. Její inscenace reprezentovaly sokolské divadlo na přehlídkách *Klicperovy divadelní dny* v Sadské, *Krakonošův divadelní podzim* ve Vysokém nad Jizerou, *Karlínské jeviště* v Praze, *Štronzo* v Moravské Třebové, *Pojizerské hry* v Dobrovinci, *Dospělí dětem* v Havlíčkově Brodě, na národní přehlídce *Popelka* v Rakovníku a na III. a IV. *Národní přehlídce sokolských divadel* na domácí scéně v Lázních Toušeni. Česká obec sokolská hostila její inscenaci *Krále jelenem* při *Vějíři sokolské kultury* v Michnově paláci v Praze. V roce 2008 byla Anička Müllerová vyznamenána nejvyšším oceněním českých amatérských divadel – *Zlatým odznakem Josefa Kajetána Tyla* – převzala je z rukou *Soní Červené*.

Obdivovali jsme ji a milovali. Obdivujeme ji a milujeme dál, navzdory černému dni 30. ledna 2018. Protože dobří herci ani režiséři neodcházejí. Jen už nehostují u nás v našem pozemském světě. *Anička* nás neopouští. Žije v nás.

A kdyby mohla, řekla by teď jistě: „*Sluníčka, nebrečte!*“

DSL T

U toušeňské sokolovny zavál černý prapor...

Sokol

Toušeňský Sokol ve sletovém roce

Na sletová cvičení si místní sokolové netroufli, ale v roce **XVI. všesokolského sletu 2018** vůbec nezůstávají mimo dění celostátního významu. Pro slavnostní zasedání výboru České obce sokolské ve velké aule Karolina v Praze 10. března 2018 byl pověřen řízením celého programu vzdělavatel T. J. Sokol Lázně Toušeň RNDr. *Jan Králík*, CSc. Hostitelem zasedání byl

prorektor University Karlovy prof. PhDr. *Martin Kovář*, Ph.D., nejvýznamnějšími hostujícími řečníky byli předseda Senátu Parlamentu České republiky *Milan Štěch* a velvyslanec Slovenské republiky *Peter Weiss*. Starostka České obce sokolské Ing. *Hana Moučková* zde výslovně připomněla i **T. J. Sokol Lázně Toušeň** a sokolskou župu Barákovu. Režii celé velkolepé akce se sokolskými pěveckými sbory a historickými prapory, žestovým kvintetem a varhanami, z níž odvysílala ČT24 přímou reportáž, připravil *Bohumil Gondík*, nejnověji režisér sokolské inscenace »*Našich furiantů*«. A právě v tomto nastudování »*Našich furiantů*« vystoupí také sedm herců z toušeňského sokolského Divadelního spolku – jak již čtenáři *Floriána* vědí – 1. července 2018 přímo na prknech Národního divadla v Praze v rámci kulturních akcí pořádaných k XVI. všesokolskému sletu. Pozvánky

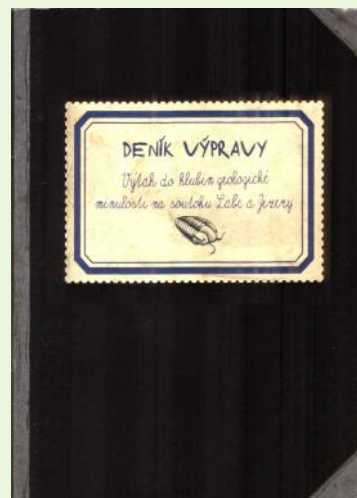
s uvedením T. J. Sokol Lázně Toušeň již putují do všech jednot. Toušeňští sokolové oslaví v závěru jubilejního roku 2018 shodně jako republika 100 let od svého založení – 1. listopadu 1918.

XVI. VŠESOKOLSKÝ SLET 2018

Zasutá historie

Báječná škola hrou

Kdyby měl kdokoli napsat stručnou učebnici paleogeologie, utopil by se v nezáživnosti popisů, terminologie a časových dat. Ne tak RNDr. *Boris Ekrt* a Mgr. *Milan Zuna*, Ph.D., autoři **Deníku výpravy** výtahem do hlubin geologické minulosti na soutoku *Labe a Jizery* (vydal staroboleslavský rodinný klub Klíček, z.s., 2017, 60 stran). Téma vzali do ruky zcela nečekaně. Výsledkem je úchvatné překvapení: čtivý, srozumitelný, napínavý, strhující a přitom přesný výklad jazykem všímavého žáka. Jediněná je i podoba nenápadného ohmataného sešitu formátu A5, psaného jako by žákovským písmem i s opravami pravopisných chyb a s nápaditými kreslenými doplňky. Rámcem vyprávění je putování strojem času = pomyslným výtahem pro cestování do minulosti a zpět rychlostí milion let za vteřinu. Na své si přijdou i paleozoologové a paleobotanici! Deník láká ke čtení jedním dechem jako vzrušující cestopis a téměř scénář velkofilmu s představou dosud nikdy neuskutečněných digitálních animací Závratný fantastický svět deníku se otevírá ve starších čtvrtohorách u *Toušeně* a uzavírá v okolí *Popovic*. Přesahuje pak ještě do doby, kdy „*Je asi rok minus 550 miliónů*“. A to zdaleka není vše: následuje přehledný návrat časem zpět a do sešitu je vložena mapa *interaktivní polabské geostezky* i s instrukcí ke stažení mobilní aplikace pomocí QR kódu – tedy další skvěle domyšlený a propracovaný zdroj této báječné školy hrou. Celý projekt nemá obdoby. Neusiluje o mediální pozornost, ale přináší víc, než cokoli jiného v oboru dobrodružné, popularizační i naučné literatury dneška. A to zvidavcům všech generací.

jvk

Hlína, popel, kosti a cihly

Katastr Lázní Toušeně je velmi bohatý na archeologické nálezy. Pozornost archeologů se po právu soustřeďuje hlavně na tři místa dokládající dlouhou historii zdejšího osídlení.

Jedná se především o lokalitu s pomístním jménem **Hradištko**, což je památkově chráněný polykulturní prostor, nesoucí stopy osídlení člověkem již po dobu více než šesti tisíciletí – od neolitických zemědělců kultury s vypíchanou keramikou přes eneolitické hrazené sídliště lidu řivnáčské kultury, staroúnětické pohřebiště a nálezy z doby bronzové i železné, až ke slovanskému výšinnému hrazenému sídlišti (hradišti?) z raného středověku [viz např. *Florián* 2016/7-8/13]. Dalším archeologicky zajímavým místem v Toušeni je prostor dnešního Parku profesora Procházky u Skleněné vily, kde výzkum vedený ve druhé polovině sedmdesátých let minulého století *Jaroslavem Špačkem* lokalizoval zdejší kamenný **hrádek** a pomohl datovat časové rozpětí jeho existence do doby mezi třináctým a sedmáctým stoletím (zprávy z výzkumu shrnuty např. v publikaci *Toušeň v době Karla IV.* [2016, 45-50]).

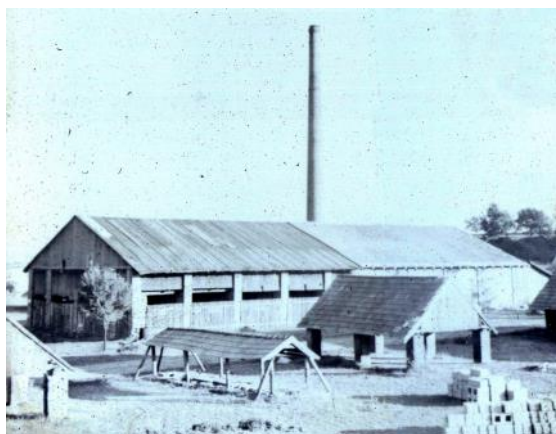
Třetí takto zajímavou lokalitou v katastru našeho městyse je prostor blízkého **okolí dnešního hřbitova**. Na západ od silnice směrem na Nehvizdy se při záchranných archeologických akcích, nedávno vyvolaných stavebními aktivitami v těchto místech nebyvalou, podařilo nalézt zatím vůbec **nejstarší toušeňské stopy osídlení člověkem**. Nálezy provázející zde odkryté sídlištní objekty byly datovány již do doby neolitické kultury s lineární keramikou, tedy do šestého tisíciletí před Kristem, do období prvních zemědělců u nás. Tyto nálezy posouvají naši dosavadní představu o délce místního osídlení o dalších více než tisíc let. Nejmladší zástavba v městyse tak stojí na místě zdejšího nejstaršího osídlení.

Také na východní straně od **nehvizdské cesty** byla zachycena řada archeologicky zajímavých situací – zejména pohřebiště z doby stěhování národů. To bylo částečně zdokumentováno roku 1928 *Ladislavem Hájkem* poté, co byl na hroby upozorněn dělník místní **cihelny**. Podle jejich sdělení zde byly podobné hroby nalézány již od 90. let 19. století. V roce 1928 bylo objeveno pět hrobů – dva kostrové a tři žárové. Průvodní materiál (keramické nádoby, železné nožičky, nůžky a šipka, kostěný hřebec, kamenný korál) datoval *Hájek* do první poloviny 5. století po Kristu.

V roce 1958 zde byl zdokumentován další kostrový hrob, tentokrát datovaný do období kultury zvoncovitých pohárů (pozdní eneolit). Lokalitou se zabíral i *Bedřich Svoboda* ve svém stěžejním díle *Čechy v době stěhování národů* z roku 1965. V roce 2005 vydal *Rastislav Korený* článek *Čechy v 6. století*, kde toušeňské pohřebiště charakterizoval jako nekropoli s deseti doloženými hroby a jejich celkový počet odhadl na více než padesát. Datoval je do první poloviny 6. století po Kristu, tedy do doby těsně před příchodem Slovanů na naše území.

Vysoký počet nálezů v této lokalitě není vůbec náhodný – právě tady těžila svou základní surovinu cihelna a její dělníci čas od času narazili v půdě na keramiku, kosti nebo železné nástroje. Kdy přesně byla cihelna založena, není známo, ale na mapě *Stabilního katastru* (pro Toušeň konkrétně roku 1841) ještě zakreslena není. V provozu byla určitě v roce 1868, kdy je přímo jmenována již jako **Jandova cihelna**, zaměstnávala tehdy tři dělníky a vyrobilo se tu ročně až 200 000 cihel. Za nej-

pravděpodobnějšího zakladatele tak lze označit toušeňského rolníka *Vincence (Čenka) Jandu* (1819-1902). Existují sice ještě dvě starší zmínky informující o Toušeni a cihlách, ani jedna z nich však výslovně o zde fungující cihelně nehovoří. Již k době kolem roku 1520 se vztahuje zmínka soudobého pražského kronikáře *Bartoše Písaře* o tom, jak v oněch časech, kdy zdejší panství patřilo pražskému primátorovi *Janu Paškovi z Vratu*, se Toušeň rděla a blyštěla od *cihel* a jiného stavení. Podruhé se setkáváme se spojením Toušene a cihel u dodnes stojícího křížku pod Hradištěm. Tento zrekonstruovaný kříž měl původně podobu *cihlových Božích muk*, postavených patrně roku 1757 na místě hrobu padlých pruských vojáků ze Sedmileté války (1756-1763).

Od roku 1868 v Toušeni vzrostla potřeba většího množství cihel na stavbu právě založeného cukrovaru a jeho postupně rostoucích dalších budov. V témže roce byly založeny i lázně, následoval roku 1879 hřbitov s řadou vyzdívaných hrobek a zděnou ústřední kaplí, v letech 1889-1890 se z cihel stavěl kostel a 1891-1893 nová škola. V případě kostela je v nejstarší toušeňské školní kronice (1876-1894) výslovně uvedeno, že cihly na stavbu dodal *Josef Janda* (1845-1912) ze své cihelny u hřbitova. Je pravděpodobné, že zásoboval cihlami též většinu výše uvedených staveb, ne-li všechny.

Také zdejší nové stodoly byly budovány z cihel „jandovek“ – pevných, několikrát znovu použitelných. Zedníci mistři je prý poznali poklepem podle vysokého zvuku. Některé z těchto cihel dokonce přímo nesly formou vtačený nápis JANDA. Důležitou roli sehrála

cihelnou za vedení *Antonína Jandy* (1870-1936), od roku 1918 starosty Sokola a v letech 1919-1920 starosty městyse, který významnou měrou spolufinancoval výstavbu toušeňské sokolovny mimo jiné tím, že veškeré cihly na její vybudování přenechal za výrobní cenu. Onehdy již cihelna nabízela svým zákazníkům též cement a cementovou střešní krytinu. V letech 1931-1932 dodala cihly na přístavbu velké budovy Slatinných lázní a dále v průběhu třicátých let dvacátého století pravděpodobně zásobovala i většinu staveb rodinných domků v Toušeni. Dokdy cihelna fungovala, nelze přesně dohledat. Kniha pamětí městečka Toušene (1907-1961), dostupná v digitalizované formě na webu městyse, uvádí mimo jiné k roku 1951 zprávu o vysazení ořechového sadu na místě tehdy již *zrušené cihelny*.

Stavební materiály jsou dnes jiné, jak dobře vědí stavebníci z ulic Na Panském a Nad Křížkem, ale zdejší úrodná půda jistě ještě nevydala všechna svá skrytá tajemství.

Jan Hergesell

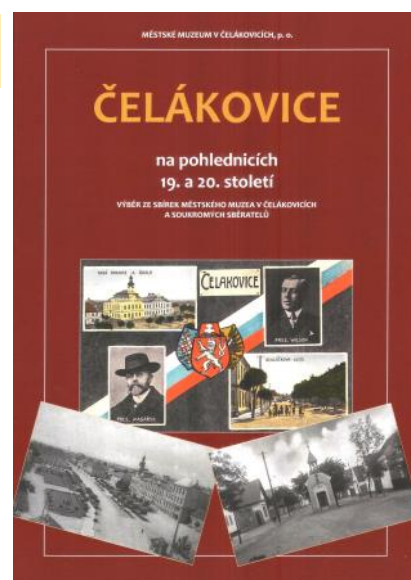
Obrazové přílohy jsou dílem MgA. Josefa Jelínka, kterému tímto velice děkuji. Předlohou pro jeho ladné kresby byly obrázky z výše zmíněných textů Ladislava Hájka Hroby z doby stěhování národů v Toušeni (in: Památky archaeologické XXXVII/1931, sešit 1, str. 14 – 16) a Bedřicha Svobody Čechy v době stěhování národů (Academia, Praha 1965). Obě keramické nádoby, železný hrot kopí i kostěný hřeben pocházejí z toušeňského pohřebiště z doby stěhování národů. Hřeben byl nalezen značně poškozený, a tak je v tomto případě „umělecká licence“ autora kresby nejvzdálenější předloze. Na archivních fotografiích je zachycena Jandova cihelna, skupina dělníků před cementovými střešními taškami „jandovkami“ a odstřel komínu cihelny.

hrg

Historické pohlednice

Městské muzeum v Čelákovcích připravilo již vloni k jubileu republiky reprezentativní publikaci *Čelákovice na pohlednicích 19. a 20. století*. Na 64 křídových stranách formátu A4 v pevných laminovaných deskách je soustředěno celkem 111 pohlednic, které v šesti oddílech poučně dokumentují proměny města, jeho vzhledu, života a nálad. Výběr pochází jednak ze soukromých sbírek, jednak ze sbírek Městského muzea, provázen pečlivým popisem a shrnujícím komentářem, na kterém se spolu s ředitelem muzea Mgr. *Davidem Eisnerem* podíleli také Ing. arch. *Ivan Vaňousek*, po meči Toušeňan, a Toušeňan *Jan Hergesell*, člen toušeňské kulturní komise a spolupracovník redakce Floriána. Grafická úprava je dílem *Kamila Voděry*, doslov napsal starosta Čelákovců Ing. *Josef Pátek*. Ačkoli všechny pohlednice zachycují obrazové záběry výhradně z Čelákovců, Záluží, Jiřiny, Sedlčánek a Císařské Kuchyně, jejich dobové pojetí přináší výtvarný rukopis, jaký dobře známe i z pohlednic dalších míst naší části Polabí včetně Lázní Toušene. Sbírkou historických pohlednic knižně vydali také naši sousedé v Brandýse nad Labem (2006) a Staré Boleslavi (2009). Rovněž *Florián* přinesl již přes třicet historických pohlednic a fotografií – ovšemže toušeňských – a další byly přetištěny v publikacích *Městys Lázně Toušeň* (2009) a *Kolonáda v Lázních Toušeni* (2012).

jvk

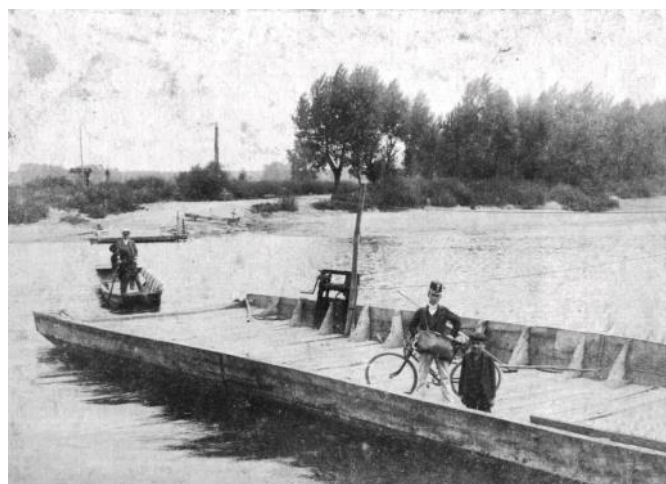
Pošta z Toušeně

První známý **dopis** z Toušeně je z doby gotiky: byl psán „na Tauseny leta narozenie božieho MCCCCXV“ v pondělí po všech svatých (= 4. listopadu 1415) Janem III. z Michalovic, nejvyšším písařem království českého a pánem na Toušeni, *sudiemu* dvora králova po Čechách Albrechtu Koldicovi z Bíliny. Z dalších let se ještě dochoval dopis, který z Toušeně („Tussen“) napsal roku 1446 „fer. III ante Georgii“ (= 8. března) hejtman Jan ze Smiřic Oldřichovi z Rosenberka na Krumlově. Oba listy z Toušeně nepochybně putovaly koňmo. Na prahu renesance psal z Toušeně zcela jistě vícekrát do Prahy pražský primátor Jan Pašek z Vratu. To už se jezdilo v kočárech, stále koňmo, ale nedochovalo se nic.

Kdy začaly do Toušeně dojíždět **poštovní dostavníky**, nevíme, ale zřejmě už za místodržícího arcivévody *Ferdinanda II. Tyrolského*, nejpozději roku 1562, jakmile byly dostavěny **mosty**. Poštu tehdy ovládali Thurn-Taxisové a podle poptávky dopravovali svými dostavníky listy, zásilky i osoby. Koňská dostavníková pošta tudy směřovala od Prahy, v Toušeni u velkého zájezdního hostince dostavníky přepřahaly a přes mosty směřovaly dál na Lysou, Jičín a Vratislav. Toušeňská zastávka přispěla v druhé půli 16. století k rozkvětu i tří jiných místních krčem, k vysazení osmi nových živností a tří dalších mezi mosty. Zřejmě díky vratislavské (slezské, polské) poště byla Toušeň roku 1568 poprvé zanesena do mapy Čech (Cringerovy), třebaže zde ještě nebyly vyznačeny žádné cesty. Vratislavská pošta spojovala Čechy se Slezskem nejméně do roku 1615. Dál zprávy vážnou. Jisté je pouze, že za třicetileté války spojení ustalo a nejen nové grunty zpustly.

Poválečná obnova sídel i mostů vrátila vratislavskou poštu do původního směru. Má se za to, že toušeňská poštovská zastávka znovu nabyla významu i díky oživení příčné trasy staré *Lipské silnice*, která vedla z Vídně přes Drážďany záměrně mimo Prahu. Křížení slezské a lipské cesty je dobře patrné na mapě z roku 1720 (Müllerovy). Změna v obsluze pošty pak nastala roku 1754, kdy byla zřízena trvalá poštovní stanice v Brandýse. Poštovské vozy začaly vyjíždět odtud a v Toušeni už nestavěly, jen zde odbočovaly do původního vratislavského směru přes toušeňské mosty. Koně se znovu přepřahali až v Nymburce. Historik J. V. Prášek připomněl, že této cestě přes toušeňské mosty se tehdy říkalo *poštovská*. Ale jen krátce, do vybudování nové – přímé – slezské silnice od Prahy přes Sadskou. Pošta z Brandýsa sice dál směřovala přes Toušeň, ale neodbočovala a projížděla rovnou do Sadské. Toušeňské „poštovské“ mosty proto začaly chátrat, časem se rozpadaly a zbytky trámů odnesla roku 1792 velká voda. Další nedobrou změnu přinesl Toušeňanům rok 1832, kdy slezská pošta začala jezdit z Prahy přes Nehvizdy a dosavadní směr přes Brandýs a Toušeň byl vůbec zrušen. Toušeň tím po více než 250 letech přišla o přímé poštovní spojení, ale s jistotou víme, že v roce 1848 se z Prahy do Toušeně i tak dostávaly tištěné noviny. V Pamětní knize městyse Toušeně se o tom na straně 416 píše: „Co jsem já písař mohl, to jsem zde napsal, kdo by ale chtěl tyto příhody lépe se dovědět, může si noviny přečísti, které se na výlohy zdejší obce, až do počátků prvního ledna 1849 braly, ty se budou vždy u obecníka (počet vedoucího) svázané nacházeti, kdo tedy bude chtít, může si je přečíst.“

Potřeba poštovních služeb nově vzrostla s rokem 1868, kdy byly v Toušeni založeny lázně a cukrovar. Neutěšený stav ale trval dál téměř dvě desetiletí.

Prvním krokem vpřed byla dobová **pošta partner** zřízená v roce 1886. Podle záznamu v Pamětní knize obecné školy v Toušeni na straně 57: „Až dosud roznášel listonoš c. kr. poštovního úřadu čelakovického dopisy a poštovní zásilky po zdejší obci, a taktéž dopisy, prve za okny vyložené, za zvláštní odměnu zpět na poštu dopravoval. Platilo se pak od dodání korrespondenčního lístku 3 kr., od jednoduchého psaní 5 kr. a od poštovní poukázky nebo psaní doporučeného 10 kr. Známký poštovní museli občané zdejší jinde kupovati. Od 1. prosince 1886. stala se v ohledu tom změna. C. kr. poštovní ředitelství v Praze povolilo obchodníku zdejšímu p. F. Rajnyšovi prodej známek a potřeb poštovních a svolilo, aby týž při svém obchodě poštovní krabici vyvěsil s tou povinností, že ustanovený posel dvakrát denně dopisy k c. k. pošt. úřadu v Čelakovicích dopravovati bude. Zařazením tím stala se obecnstvu zdejšímu, které se již po několik let pošty v místě domáhá, přece nějaká výhoda.“ Podle paměti Alžběty Rybkové-Bešťákové (1880-1980) byla první poštovní služba poskytována v obchodě, který sídlil v čísle 105, „kde se říkalo u Wolmannů, ale já tam pamatují žida Rajnyše, který to asi vystavěl a měl tam obchod, po něm též židovka Federerová, a pak teprve Wolmann. Bývala tam trafika s tabákem i výcep lihovin.“ Tedy proti dolnímu konci dnešní Nádražní ulice, šikmo k západu.

Po sedmi letech čilého zkušebního provozu se pak Toušeň konečně dočkala vlastního poštovního úřadu. Zpráve je opět z Pamětní knihy obecné školy v Toušeni, ze stran 128-129: „**C. kr. poštovní úřad** v Toušeni byl c. kr. ředitelstvím pošt a telegrafů sistemisován a počal činnost svou dnem 15. m. června r. 1893. Prvým c. kr. poštmistrem ustanoven byl p. František Kaplan, dosud c. kr. poštovní expeditor v Holicích. Obec Toušeň pro úřad tento poskytla místnost v obecním domě. Světnice, ve kteréž se prozatím prvá třída školní nalezala, byla přepažena a získány místnosti dvě, jedna pro obecní kancelář, druhá pro c. kr. poštovní úřad.“ Telefon byl do Toušeně zaveden roku 1897 z Čelakovic: číslo 1 měl poštovní úřad, číslo 2 obec a číslo 3 lázně. Někdy v té době se poštovní úřad stěhoval z radnice přes ulici k jihu do domu číslo 9, který v roce 1896 postavil nymburský stavitel Emanuel Prückner pro Františka Glocknera z Prahy; snad se zde na místnosti pro poštovní úřad dokonce rovnou myslelo. Pamětnice RNDr. Marie Došková-Krakešová vzpomínala: „*Pan Glockner*

byl sice jen obyčejný měšťanský koč, ale i on si vystavěl v Toušeni velmi pěkný dům – stavení za kapličkou, kde pak byla pošta.“ Jen o málo pozdější je fotografie prámu toušeňského přívozu s listonošem Josefem Jandou z čísla 77 (obrázek na předchozí straně 12). Neboť císařský a královský poštovní úřad v Toušeni obsluhoval také adresáty v Káraném

Počátkem třicátých let 20. století se stěhovala i úřadovna **Československé pošty**. Se dvěma kanceláři pro poštu počítali v roce 1931 v projektu domu číslo 265 jeho stavebník Ing. Josef Michálek (úředně autorizovaný civilní geometr) a jeho stavitel Josef Douša z Horních Počernic. Po přestěhování se domu číslo 9 v ulici Za Školou začalo říkat *Stará pošta* (na obrázku níže) a pro krátkou – tehdy slepou – ulici s poštovním úřadem ve zvýšeném přízemí vily číslo 265 se ujalo označení ulice *Poštovní*.

Úřadovna v Poštovní ulici má už své četné pamětníky: procházelo se zahradní brankou a po několika schodech dvojitými prosklenými dvojdílnými dveřmi, u jedné ze dvou přepážek se podávaly dopisy, obyčejné i ozdobné telegramy (ty se vpi-

sovaly do blanketů na šikmém pultíku, kde byl kalamář s inkoustem), paní poštmistrová hbitě razítkovala složenky, vážila balíky a štětcem namočeným v tekutém klišu na ně lepila nálepky *Attention – Fragile, Remboursement, À remettre en main propre*, a na dopisy *Recommandé*, neboť oficiálním jazykem našich pošt odjakživa byla a zůstávala francouzština. Telefonny se přepojovaly ručně kolíkovými konektory. Pro telefonní hovory zde byly dvě uzavřené dřevěné „hovorny“.

K 80. výročí zřízení poštovního úřadu v Toušeni v roce 1973 a později ještě jednou objednala místní pošta dokonce zvláštní *dopisní papíry*. A prodávala i pohlednice a losy. A vyměňovala telefonní seznamy. Poslední veliký nápor zde nastal při výměně bankovek v únoru 1993. Za přepážkou, kde kdysi sedávali páni poštmistři *Kruchina a Bartůšek*, pracovaly později paní poštmistrové *Pohlová, Šiklová a Kronovetřová*. Za přepážkou bývala i paní *Dolejšová, Bendová a Posová*. V paměti jsou i listonošové *Král, Šinc, Jareš* a listonošky *Haklová, Dolejšová, Kosljarová* (jezdila na mopedu přes přívoz do Káraného), *Procházková, Dufková, Nová...*

V září 1985 se veřejnost dočkala veřejného telefonního automatu na rohu Poštovní a Hlavní ulice (sloužil 30 let), v dubnu 1995 obdržely všechny telefonní stanice šestimístní (!) čísla a začala fungovat digitální ústředna. Mobilní telefony se šířily od roku 1997. Devítimístních telefonních čísel užíváme od září 2002. S poštou ale už nesouvisí.

Poštovní schránky ke vzhazování dopisů bývaly na rohu ulice Ve Dvoře, u hlavního vchodu do Slatinných lázní, u branky před poštovním úřadem a na rozcestí ulic Hlavní a Na Hradisku (a ještě někde?).

Úřadovny **České pošty** ve vile číslo 265 v Poštovní ulici sloužily až do vánočního týdne roku 2000. Pak se vše přestěhovalo do nově upravených prostor bývalých garáží u Domu seniorů U Byšických v čísle 414 Za Školou.

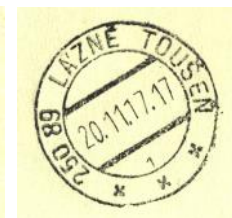
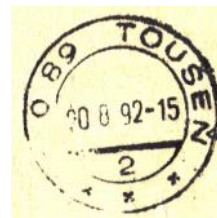
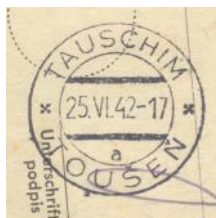
Zde úřadovaly z místních paní poštmistřových hlavně *Ľubica*

Hellingerová a Ivana Nováčková. Obě už pamatujeme, stejně jako novější poštovní doručovatelky – včetně *Ladislavy Havlové* – a poslední paní poštmistřovou *Martinu Strýčkovou*.

Od 1. února 2018 se poštovní služby poskytují o pár desítek kroků dál za číslem 2 v prodejně *Krmiva u Alenky* na začátku Nehvizdské ulice v obchodu pana *Jana Králíka* z rukou jeho choti *Věry*. Vrátil se systém **pošta partner**, jako býval před 132 lety u pana *Rajnyše*.

kronikář a pamětníci

K jubilejní lázeňské sezoně

Zakladatelé lázní

Podle nápisu vytesaného do kamene nad železnatým pramenem „od nepaměti léčivě působícím“ byli zakladateli toušeňských lázní manželé **Jan a Marie Králíkoví**. Základní kámen položili právě před 150 lety **10. března 1868**.

Rod **Králíků** v Toušeni a okolí se odvozuje od kováře **Jana Václava Králíka**, který se do Toušeně přišel z Domažlic před 330 lety (v lednu 1688). S první manželkou **Rosinou Saudovou** měl pět dětí a po ovdovění pak s druhou manželkou **Annou Neumannovou** dalších osm. Z nich **Václav Vavřinec** se oženil do Záp, a z jeho synů **Josef Jan Nepomuk** se zase přišel zpátky do Toušeně, kde si s manželkou **Alžbětou Pacákovou** vystavěli Ve Dvoře „chalupu drnovou“ číslo 65. Měli sedm dětí,

z nichž **Jan Králík** (1763-1817) se v Toušeni stal rychtářem, byl třikrát ženat a postupně zdědil a vyženil toušeňské usedlosti 2 a 3. Sám zůstal v čísle 2; číslo 3 dostal jeho mladší bratr **Václav**. Rod se tím v Toušeni rozdvojit.

Ze třetího manželství rychtáře **Jana Králíka** s **Kateřinou Saudovou** se narodilo devět dětí, z nichž **Antonín Králík** (1809-1862) převzal hospodářství

a jako písmák a kronikář byl zvolen „představeným“ městyse. Na jeho naléhání byla v roce 1852 vysvěcena kaplička svatého Floriána a uspořádána první toušeňská pouť. **Antonín Králík** měl s (jedinou) manželkou **Alžbětou Šulcovou** pět dětí, z nich tři syny: pro **Václava** (1830-1877) zakoupil v Toušeni grunt číslo 13, pro **Jana** (1837-1888) grunt číslo 19 a nejmladšímu **Josefovi** (1840-1914) odkázal grunt číslo 2. Tím se rod opět rozvětvil.

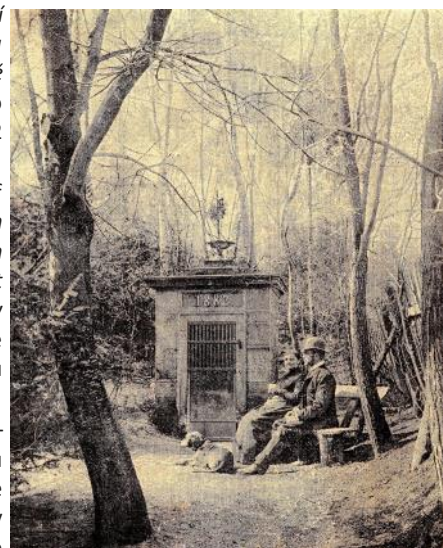

Na jaře 1848 byla k zahradě gruntu číslo 19, kde vyvěral onen pramen „od nepaměti léčivě působící“ zřízena „služebnost pro držení vodotoků a kanálu v dobrém stavu“, neboť: „Lidé užívali vody té k hojení nemocí očních a z nastuzení vzniklých. Každého roku odváželi si okolní obyvatelé množství vody z tohoto pramene, aby si doma z ní připravovali lázně.“ Držitel gruntu s pramenem **Jan Králík** (1837-1888) se mezitím oženil (v lednu 1861) ve Sluhách s **Marií Vokálkovou** (1842-1893) z Brázdimi a měli pak spolu šest dětí. Na živu zůstaly dvě dcery **Marie** (provdaná **Jiráková**) a **Alžběta** (zůstala svobodná) a dospělosti se dožili i dva synové **Jan** (pokračovatel linie) a **Josef** (bezdětný).

Myšlenku využít toušeňského železnatého pramene k založení malých lázní patrně posílily i úspěchy lázní nedávno založených v blízké Houštně (1824) a v ještě bližším Ostrově u Záp (1833) tím spíše, že jejich prameny byly objeveny nověji, při kácení dubu a při hledání železné rudy. První pokus založit lázně v Toušeni podnikli **Jan a Marie Králíkoví** v roce 1866, ale válka s Pruskem jejich záměr oddálila. Úřední povolení bylo potvrzeno až za dva roky: „První lázeňská stavba měla jen kotelnu a dvě koupelny. Voda se čerpala ze zřídla v zahradě do vysoké dřevěné kádě, odkudž se pouštěla do kotlu a do van. Když pak se shledalo, že zařízení to četným hostům nestačí, přistavovalo se.“ Pisatel v lázeňské pamětní knize poznamenal k roku 1873: „Je možno tu ubytovati nejméně 10 hostů.“ Toho roku podali zakladatelé žádost o povolení další „jednu koupel a tři pokojíčky znovu přistavěti“ a v roce 1878 se rozhodli „poschodí znova přistaviti nad světnicí“. Roku 1881 psal zakladatel lázní okresnímu hejtmanství v Karlíně: „Jest velice žádoucnou, by k pohodlí obecnstva též hostinec zařízen byl, an u mne hosté bydlí a též obsluhu výživy požadují, kladu tuto stručnou žádost, by mně povoleno bylo v čísle 19 v Toušeni vyčepovati pivo, vyvařovati pokrmy, podávati lihové a teplé nápoje, víno, přechovávatí pocestné a držeti dovolené hry. K vedení živnosti věnuji prostornou výstavnou místnost šenkovní, ještě vedlejší pokoj, velkou kuchyň a v pádu potřeby též ostatní zařízení pokoje; místnosti jsou světlé a v každém ohledu slušně zařízené, mimo toho věnuji též ku potřebě zahradu.“ Brzy nato už bylo přistavěno první patro a nad železnatým pramenem postavena zmíněná kamenná krytba („studánka“). V sezoně 1882 bylo ubytováno 59 hostů, kteří „užívali léčivého účinku železité vody“.

Do lázní směřovali nejen pacienti, ale i příležitostní návštěvníci, také mladý básník **Josef Svatopluk Machar** s přáteli, jak vzpomínal v *Konfesích literáta*: „Tu jsme chodívali do černých lesů k Jizeře, do luk a polí k vesnici Vestci, dávali se převézt přes Labe a pili kávu v lázeňských...“ Roku 1885 psal zakladatel lázní **Jan Králík** ve zprávě pro hejtmanství: „počet lázeňských hostů toho roku obnášel 80 rodin se 130 osobami, k jejichž lepší službě zřízeny byly čtvrtá a pátá koupelna s porculanovými vanami.“ Zakladatelé vedli a rozšiřovali lázně po dvě desetiletí. Nabídku ubytování rozšířili na 20 pokojů a v počtu koupelí podaných za sezonu dosáhli na 4000.

Krátce po 20. výročí založení lázní (v květnu 1888) zakladatel lázní **Jan Králík** zemřel – padesátiletý, na zápal plic. Vdova **Marie Králíková** se ocitla s dětmi sama. Nejmladšímu synu **Josefovi** bylo čtrnáct let, starší pětadvacetiletá dcera **Marie** byla provdaná v Praze za ředitele školy a měla již vlastní rodinu, pouze devatenáctiletá dcera **Alžběta (Eliška)** mohla pomáhat v kuchyni. K vedení lázní proto matka povolala třidvacetiletého syna **Jana**, tehdy učitelského mládence v Dubé u Doks. Uvažovalo se, že nejmladší syn **Josef** by mohl vystudovat medicínu a převzít lázně jako lékař, jenže vzhledem ke školnímu prospěchu se dostal pouze do učení na kupce. Po pěti letech, krátce po 25. výročí založení lázní (v dubnu 1893) zemřela i spoluzakladatelka **Marie Králíková**. S jejím životem se uzavřelo první, průkopnické období. Lázně převzal starší, učitelsky vzdělaný a podnikatelsky schopný syn **Jan** se sestrou **Alžbětou**. Část jeho další dráhy již čtenáři Floriána znají [2016/1-2/13].

Úřední hodiny úřadu městyse

Hlavní 56, Lázně Toušeň

PONDĚLÍ

Úřední hodiny: 8.00 – 12.00 13.00 – 17.00

Starosta: 9.30 – 12.00 13.00 – 17.30

STŘEDA

Úřední hodiny: 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00

Pokladna: 8.00 – 9.00

Telefony: 326 992 302, 326 991 592

Provozní doba knihovny

Skleněná vila, V Ovčárně 87

Úterý 14.30 - 17.00

Otevírací doba pošty Partner

Za Školou 2, Lázně Toušeň

Pondělí 8.00 - 10.00

Úterý 8.00 - 12.00 13.30 - 16.00

Středa 8.00 - 12.00 13.30 - 17.00

Čtvrtek 8.00 - 12.00 13.30 - 16.00

Pátek 8.00 - 12.00 13.30 - 16.00

Sobota 9.00 - 11.00 vydávání balíků a listovních zásilek

Telefony: 604 100 302, 737 946 186

Prodejna krmiv, hnojiv, PB a drogerie

Jan Králík - Za Školou 2, Lázně Toušeň

úterý – pátek 9:00-12:00 13:30-16:00

sobota 9:00-11:00 telefon: 737 946 186

Advokátní kancelář

Mgr. Stanislav Beran, Za Školou 414, 250 89 Lázně Toušeň

1. patro, telefon: 606 494 811

e-mail: beran-advokat@seznam.cz**Rehabilitace - masáže**LTV cvičení – elektroléčba - mobilizace páteře
reflexní terapie

Ivana Drobílková, Dům seniorů, Za školou 414

Pracovní doba:

pondělí - pátek dle objednání

objednávky na tel. 603 254 220

Pneuservis, autoservis

Emanuel Fiala - Hlavní 13, Lázně Toušeň

pondělí - pátek 8:30—17:00

sobota, neděle dle dohody telefon: 731 036 059

Dámské kadeřnictví (pouze na objednávku)

Hlavní 35, Lázně Toušeň

objednávky na telefonním čísle 723679943.

Gastrodeli

výrobky studené i teplé kuchyně, cukrářské i pekařské

U Sokolovny 259

Lázně Toušeň

objednavky@gastrodeli.cz telefon: 326 996 359**Infozprávy**

Služba infozpravy.cz je určena všem občanům městyse a je zcela zdarma.

Registrace je možná

a) osobně na úřadě v úřední hodiny

b) přes internet <http://www.infozpravy.cz>

c) mobilním telefonem.

Registraci telefonem provedete zasláním SMS

LT mezera číslopopisné na telefonní číslo 735 166 666**Ordinační hodiny praktického lékaře**

MUDr. Jiří Ranc, Za Školou 414, Lázně Toušeň

Pondělí 13.00 – 18.00

Úterý 7.30 – 14.00

Středa 11.00 – 17.00

Čtvrtek 7.30 – 14.00

Pátek 7.30 – 13.30

Telefon: 326 992 361

Veterinární praxe

MVDr. Jitka Myslivečková, Hlavní 39, Lázně Toušeň

dopoledne objednaní pacienti + operace 15.00 -19.00

Úterý objednaní pacienti + operace 15.00 -19.00

Středa 10.00 -12.00 15.00 -19.00

Čtvrtek 10.00 -12.00 15.00 -19.00

Pátek objednaní pacienti + operace 15.00 -19.00

soboty, neděle a pohotovost po telefonické domluvě

Telefony: 326 992 912, 602 641 294

Česká daňová kancelář, s.r.o.

Ing. Luboš Valehrach, MBA

daňové poradenství - vedení účetnictví

Lázně Toušeň, Na Požárech 425

telefon: 603 876 540

Mimořádná sleva až 40%

Získejte 30% slevu na pojištění domácnosti, rodinného domu, rekreačních objektů a zahradní architektury.

V případech, že máte u Generali sjednané a platné pojištění motorového vozidla získáte **slevu dalších 10 %**.

Generali Pojišťovna a.s.**Aleš Hemer**

vedoucí agenturní kanceláře

M 736 631 860

ales_hemer@generali.cz

Slevu je možné uplatnit jen u uvedeného agenta při sjednání nového pojištění. Nemusíte nikam jezdit, rád vás osobně navštívím.

Přijmeme servírku na výpomoc v době obědů a na akce.

Restaurant

Club

Pohoda

Vhodné pro studentky, nebo maminky, které si chtějí pouze přivydělat.

Nástup možný ihned.

Praxe není nutná, zaučíme. V případě zájmu nás kontaktujte na tel. 602 131 117

nebo e-mailu restaurace.pohoda@atlas.cz

Uzávěrka příspěvků pro následující číslo Floriána: 15. května 2018.
Florián vychází vždy počátkem sudého měsíce

Kalendář akcí 2018

změny vyhrazeny

den	čas	místo	akce
březen 2018			
do 2. dubna		Skleněná vila	Velikonoční výstava (volnočasová a kulturní komise)
čtvrtek 29. března	19:00	Skleněná vila	dámský klub – zdobení velikonočních vajíček (včk)
duben 2018			
sobota 7. dubna	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Radonice
čtvrtek 12. dubna	19:00	Skleněná vila	cestovatelská beseda – řecké ostrovy (Mgr. A. a P. Šedovi)
sobota 14. dubna	7:30	Floriánské náměstí	výlet – Česká Lípa, hrad Lipý, zámek Zákupy (včk)
sobota 21. dubna	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Vodochody
sobota 21. dubna	14:00	sokolovna	120 let toušeňské Obce baráčníků
neděle 22. dubna	12:30	hřiště Na Polabí	VII. ročník Lázeňského běhu (Sport LaV, ZŠ)
čtvrtek 26. dubna	16:00	Skleněná vila	dámský klub (volnočasová komise)
sobota 28. dubna	8:00-8:30	Floriánské náměstí	svoz nebezpečného odpadu (ÚM)
sobota 28. dubna	8:00-12:00	Floriánské náměstí	svoz velkoobjemového odpadu (ÚM)
sobota 28. dubna	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Klecany B
pondělí 30. dubna	17:00	Skleněná vila + hřiště	pálení čarodějnic (kulturní a volnočasová komise)
květen 2018			
úterý 1. května	19:30	Slatinné lázně	melodram Máchův Máj (prof. Zdeněk Zahradník a sólisté)
čtvrtek 3. května	16:00	pomník padlých	položení květin – vzpomínka na oběti válek (ÚM)
sobota 5. května	8 – 18	Floriánské náměstí	167. Floriánská pouť
neděle 6. května	10:30	kostel sv. Floriana	poutní mše – nedělní bohoslužba
neděle 6. května	8 – 18	Floriánské náměstí	167. Floriánská pouť
čtvrtek 10. května	19:00	Skleněná vila	cestovatelská beseda – do nitra Afriky (Mgr. Vít Michalec)
sobota 12. května	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Škvorec B
sobota 19. května	10:00	Floriánské náměstí	3. toušeňský bleší trh (volnočasová a kulturní komise)
sobota 26. května	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Čelákovice
neděle 27. května	14:00	Park prof. Procházky	Dětský den (volnočasová komise)
červen 2018			
sobota 9. června	10:15	hřiště Na Polabí	kopaná Slavoj LT – Nehvizdy B
sobota 23. června	16:00	Skleněná vila	vítání Lázeňského léta (volnočasová a kulturní komise)

Elektronickou podobu kalendáře akcí naleznete na: <https://florian.ma.zausima.cz/>

FLORIÁN, zpravodaj městyse Lázně Toušeň, ročník 8, číslo 2 (3–4).

Vydává úřad městyse Lázně Toušeň IČ: 00240893, registrační číslo MK ČR E 20466

Příspěvky pro rok 2018 přijímá: Hana Němečková, předsedkyně kulturní a spolkové komise.

Kontakt: zpravodaj@laznetousen.cz

Redakční rada: Hana Němečková, Ivana Studničková a RNDr. Jan Králík, CSc..

Technická redakce: Mgr. Martin Černý.

Sponzorsky tiskne Ferratt International Czech, s. r. o.